

ชื่อเรื่อง การสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง กับพฤติกรรมเผชิญความเครียด

ของผู้ป่วยเอดส์ที่ติดเชื้อฉวยโอกาส

ชื่อผู้วิจัย นาง อุไร นิโรธนันท์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ

นางสาวอติพร สาราณบัว วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ

นาง สุพัตรา เลิศทรัพย์อำไพ โรงพยาบาลเลิศสิน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายของการสนับสนุนทางสังคม ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง กับพฤติกรรมเผชิญความเครียดของผู้ป่วยเอดส์ที่ติดเชื้อฉวยโอกาส กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คือผู้ป่วยเอดส์ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่มีภาวะติดเชื้อฉวยโอกาส มารับการรักษาในสถาบันโรคทรวงอกและโรงพยาบาลบำราศนราดูร ในระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน 2545 จำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมด 90 ราย การเลือกกลุ่ม ตัวอย่างใช้แบบเจาะจง (Purposive sampling) เก็บข้อมูลด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม แบบสอบถามพฤติกรรมเผชิญความเครียด และแบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ด้วย ค่าสถิติเชิงพรรณนา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (70%) มีอายุอยู่ในช่วง 30–39 ปี (43.3%) และร้อยละ 52.3 มีสถานภาพสมรสคู่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ(92.2%) ฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับพอใช้ และส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา (53.3%) เชื้อฉวยโอกาส ที่พบมากที่สุดคือ วัณโรคปอด (31.1%) กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับค่อนข้างสูง กลุ่มตัวอย่าง

ใช้พฤติกรรมเผชิญความเครียดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($X = 2.9$, $S.D. = 1.42$) การใช้พฤติกรรมเผชิญความเครียดด้านการจัดการกับอารมณ์ ($X = 2.52$, $S.D. = 0.76$) และด้านการมุ่งแก้ปัญหา ($X = 3.40$, $S.D. = 0.59$) อยู่ในระดับปานกลาง การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเผชิญความเครียดโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.316$) และมีความสัมพันธ์ ทางบวกกับพฤติกรรมเผชิญความเครียดด้านการมุ่งแก้ปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.525$) ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์

ทางลบกับพฤติกรรมเผชิญความเครียดด้านการจัดการกับอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = -0.22$) การสนับสนุนทางสังคมมีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมเผชิญความเครียดของกลุ่มตัวอย่าง ได้ร้อยละ 10 ($R^2 = 10$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสำคัญต่อพฤติกรรมเผชิญความเครียดของผู้ป่วยเอดส์ที่มีการติดเชื้อฉวยโอกาส ดังนั้นพยาบาลควรให้ความสำคัญกับญาติหรือผู้ใกล้ชิด ที่ให้การสนับสนุนทางสังคมแก่ผู้ป่วย นอกจากนี้พยาบาลควรให้ความสำคัญในการให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการดูแลตนเองของผู้ป่วยเอดส์ที่ติดเชื้อฉวยโอกาส เพื่อให้สามารถเผชิญความเครียดที่เกิดขึ้นได้

Research Title: Social Support, Self-Esteem and Coping Behaviors in AIDS Patients with Opportunistic Infections

Author: Mrs. Urai Nirotun

Miss Atiporn Samranbua

Mrs. Supathra Lerdsupumpai

Abstract

This descriptive study aims to examine the social support, self-esteem and coping behaviors in AIDS patients with opportunistic infections. Data were collected on 90 patients over 18 years of age at Bumrasnaradual Hospital and Chest Disease Institute during the period from January to April of 2002. The instruments for data collection consisted of the Demographic Characteristic, Social Support Questionnaire, Coping Scale, and Self-Esteem Scale. Data were analyzed using descriptive statistics and stepwise multiple regression.

The results revealed that the majority of the participants were males (70%) between the ages of 30 to 39 (43.3%). More than one half of the samples (52.3%) were married and had completed an elementary-level education (53.3%). The majority of the patients were unemployed (92.2%) but had adequate financial support from their families. The most common opportunistic infection was Pulmonary TB (31.1%). The social support and self-esteem scores of the participants were relatively high. The overall of coping behavior scores were moderate ($X = 2.9$, $S.D. = 1.42$). The subscale of coping behavior including

affective-oriented method scores ($\bar{X} = 2.52$, S.D. = 0.72) and problem-oriented method scores($\bar{X} = 3.40$, S.D.= 0.59) were also moderate level. Furthermore, a significant positive correlation was found between social support and coping behaviors ($p = 0.01$, $r = 0.316$) and also between social support and problem-oriented methods ($p = 0.01$, $r = 0.525$). Self-esteem had a significantly negative correlation to affective-oriented methods ($p = 0.05$, $r = -0.22$). In addition, social support was found to be a 10% ($P = 0.001$) predictor of coping behaviors among the AIDS patients with opportunistic infections. This study demonstrates that social support plays a critical role in improving the coping behaviors in certain AIDS patients. The findings yield important information for nurses to enhance the relationship between patients and their families, close relatives, and significant others who provide caregiver support. Furthermore, the results suggest that nurses should provide nursing care that enhances patients' self care capability in order to increase the level of coping behaviors among AIDS patients with opportunistic infections.